

Moj za sia!

Na 30 maja 2005r

No, toż momy chnet tyn nojgryfnijyszy miesionc, miesionc dlo przonia, tyn blank mechniony, pofyrtany i bamontny miesionc za sia. I sam telki jedyn wiyrszaklyta Kazimierz Przerwa Tetmajer poradzi naszkryflać cosik telkigo :

„W tę cichą, senną, wonną noc majową
Czuję twe ręce ponad moją głową –
Słonią mi świat.”

Gryfne, pra? Niy idzie pedzieć, każdy miesionc mo i dobre, i gorszejsze zajty, nale moj to je na isto blank inkszy. Ło latośnym dwatydniowym fajrowaniu, ja, ja byli telkie co we moju tela fajrowali (porachujcie to gynął), ło moikach, ło biołym i modrym flidrze, cześniach i świeżym grincójgu ani tyż ło tych szykownych dziółchach i zolytach niy byda już szkryfloł, chocia mi je festelnie tynskno i ckni mi sie za tymi mojami, kiere przefurgli mi fest kole kichola, iżech sie ani som niy spomiarkowoł. Przeca i Wom tyż tygodziyń za tydniym, miesionc za miesioncym, rok za rokym prujom, gzujom choby fliger, a życie przeciyo, ciurliko nikiy woda bez cedzitko, miyndzy palcyskami. Nale, poruch mojųw niy idzie zaboczyć, na isto niy idzie przepomnieć.

Boł telki moj, kiej Hitler boł kaput (a moj Łojciec prziszoł, przikludziół sie nazod ze tego Auschwitzu). Boł ci tyż moj, kiej Stanik Królak tak sie kacnoł, tak gzuł, iże wygroł dziewionty „Wyścig Pokoju”. A wiela uciechy (i łostudy) boło, kiej Poloki we 61 roku wklupali Ruskim we fusbalu. Zaś łod siedymdziesiontygo roka bez pora lot Poloki (ze Richatym Szurkowskim i niy ino) dowali tak wszyjskim w dupa, aże sie kurzyło. Tyż we moju (we 75. roku) potajlowali ta naszo Polska na śtyrdziysci dziewiynć kōnskōw. A zasik jedyn gizd-Turek tyż we moju prasknoł ze pistołe naszymy Łojca Świynotygo (boczycie jake to boło we cołkij Polsce ślimtanie i rzykanie?). No, mogbych tak jesce mocka wyrachować, nale przeca każdy snos mo tyż ci tam cosik przed sia.

We moju snadno sie u nos festelnie fajruje chocia je jedyn telki dziyń bez kierego te cołkie nasze życie bołoby bez cweku. Rozłajzi sie ło tyn „Dziyń Matki”, kiej każdy musi ło swojij Mamulce boczyć, kiej każdy bali i stary przyk musiołby po klynczoncku te mamulkowe, zbakane rynce, te gorście łod pranio bez rojmatyka ształchnione, kusikować. Bo przeca fto jak niy Mamulka sklapnyli nom grace i naumieli do porzondku rzykać „aniyle Boży, strožu moj”? Fto tyroł we nocy do dochtora, kiej chycioła nos laksyra po habniyntych sztachlokach? Fto z rańca, kole polednia i na łodwieczarz rychtowoł jodło, choby ino zupa ze teksa, ze papioka? A chocia i tam Mamulka niyrołz chlastła bez rzić kopyściom, abo jakomsik lapom, to przeca ino skuli tego, iże nom przoła i kciała coby my na ludzi wylejżli. A i tyż Mamulka poradziyli sie nojbarzij chichrać, kiej sie ło Niyj wice łozprawiało. I tu mi sie spomnioł telki jedyn łoszkliwy:

– Mamulko, mamulko, kuknijcie ino wartko bez łokno – wrzescy telki gizdowaty łochyntol na cołki plac.

– A cożes to kcioł, najduchu jedyn – łodwrzeskła ze łokna mamulka.

- Ano, nic, ino Bercik niy kcioł wierzić, iżeście som mamulko świdrato!!!
- Abo jesce jedyn ze inkszyj zorty:
- Prowda to mamulko, iże jodło je łod Ponboczka? – pyto synek.
- Prowda, na isto prowda syneku.
- A prowda to je, iże gyszynki wrażuje pod chojna Dzieciontko?
- A dyć tyż prowda synek.
- A pedzom mi jesce eżli to je prowda, iże dziecka przipyrcy do dom boczoń?
- Ja, to tyż ci je prowda.
- No, to pedzom mi mamulko po jakiego dioska trzimomy we chałpie naszymygo tatulka ???

He, moj to tyż Boże Ciało, latoś we tym som dziyń co mamulkowe fajrowanie. Tela, co ja tam za wiela niy byda ło tym łożprawioł bo som inksze, mondrzyjsze, kiere ciyngiym i we tym dioseckim „internece” i sztyjc ci mie nawrocajom, chocia same we jednyj gracy majom krziż, a we drugij oksza coby każdygo – co inakszuj miarkuje nikiuj Łone – poradzioł zarozki bez łeb prasknońc. Znocie przeca wiela, mocka takich, pra?

A kiej tak my sam som jesce przy tym moju, to mie sie spomnieli terozki sztrofki telkigo gryfcoka Wiktora Gomulickiego:

Majowych zmroków
 Minał szal...
 Wicher z obłoków
 Krasę zwiął.
 Stroją się drzewa
 W srebrną kiść,
 Momento śpiewa
 Uschły liść...

Ci, co z zachwytu
 Mdleli wraz,
 Gdy drzał u szczyru
 Świateł las –
 Ciepłych na jesień
 Strzegąc gniazd
 Szydzą z uniesień,
 Róż i gwiazd.

Jakech już pedzioł momy chnet i tyn moj forbaj. Tyn ci to szykowny, sztramski i nojgryfnijszy i nojszwarniyszy miesionc we roku, kierego bali i nasze rajce lebo posły niy poradzom pobulić. Natynczos przeca wszysko ci zacyno kwiśc, i cześnie, i flider, no i dyć kasztońce. Kiej ci już te kasztońce majom galantne kwiotki to szkolorze już sie rychtujom do rajfprifonga cyli „matury”, kiere latoś to zetrwali aże dwa miesionce skuli tych wszyjskich „resztrukturyzacji i modernizacji”. Latoś to jesce szło – kaj niy kaj – po starymu, nale rest to ci to boło ganc inakszuj (coch już sam szkryfloł i niy byda tuplowanie godoł). Chocia jo tam dowoł pozor co ło tym te wszyskie angyjbery szkryflali i łożprawiali, alech i tak niy spokopioł ło co sie rozłazi. Bo przeca i ta ministrowo gryjfini Radziwiłł (i niy ino łona) tyż ci we telewizyjji tela nametlała, iże tego niy poskłodo i sto amerykańskich stolorzy. Rechterom tyż łostatek szkocin ze łeba wylatuje skuli tego, iże te cołkie ministry tela nasnochwiali (a już nojwiyncej tyn profesor, kiery niy poradzioł rachować), iże idzie przijść ło rozum. Nale, jo sie tam ło to niy musza sie starać, bo mom ci to wszysko za sia i niy moja to utropa cy to na bezrok cołkiym pochytajom. Niy byda tyż inkszym to przecipowoł, chocia tu mi sie teroz spomnioł taki jedyn wic.

Szłus, fertik tego szkolnygo roku; do rehtora przilałmzi, przilazuje telki jedyn najduch i pado:

– Panie rehtorze, moja mamulka dali wos piyknie pozdrowić i na gyszynk za ta cołko flyjga ło mie posyłałom wom tego hyndyka, tego srogigo pultoka.

– No, to piyknie i rzyknij mamie co jo jes festelnie rod, iże łoni niy pożałowali takigo gryfnego i masnego pultoka dło mie.

– Wiycie, panie rehtorze, nojprzodzij to matula i mieli jankor, nale kiej go nasz Burek chycioł za chyrtoń i go harnoł, do imyntu zagryz, to ci sie bali i uradowała co go wom mogom gyszynknońć.

Nale, tyn gryfny moj to i komunije, i komuniofajery (u nos we „Jozefce” aże dwie niydziele za rajom). Downij to koždy bajtel dostowoł łod potkow abo buksiok abo koło i do tego trocha maszketow. Terozki to ino komputry, knipsaparaty i ... rolery. Ha, ha ... i jesce niyftorym bajtlom to łojce dowali wyprościć dakle, blank je wyszpanować coby niy łodstowali łod palicy nikiej to niyftore majom. Boczycie jak za downego piyrwyj my na takich rolerach ze kuglagrow z koždyj bele jakij gorke sżyżdźali aże sie lecy kedy musiało rzycioń brymzować. I ta moda terozki sie wroco, ino że terozicki to som take te rolery galantne ze cołkimi bajeroma, fankoma, brymzoma i co tam ino jesce. No, i te komuniofajery. Downij to sie rychtowało to w doma a ino łojce i ujki dowali pozor, iże bonto brałza jes dło bajtli, a te biołe zeltry dło łojcow. Latoś boł ci u nos blank inkszy fal. Cołko srogo familijo Gmyrkow lajstła swojemu synkowi fajer we szynku. Łobsztalowali sie tam jodło, ołber je przismycoł i już mieli dzioć, kiej łoroz Gmyrcyno przikozala sztram nojprzodzij porzykać.

– Jezderkusie ! Mamulko – wrzescy jeji synek – przeca my za to płacymy, to po co momy rzykać do Ponboczka, iże nom doł te jodło ?

I tak ci to terozki jes, iże za to za co sie buli niy potrza nikandy dankować. Pra? Łotwarli ci u nos we Chorzowie nowy srogi „hipermarkyt. Jaki? To niy byda godol bo to ryklama. Trza boło doczkać poranoście lot kiej tyn nasz gryfny AKS skalyli, chocia byli telkie, kiere bez łozym lot godali – nikiej Rejtan – iże po jejich trupie. Nale jes, chocia naobkoło we wszyjskich miastach już downo telkie som i łonsko niydziała wroco sie nazod jedyn ze mojih kamratow-pynzonistow i godo nom sam na Krojce:

– E, bocza, pamiyntom kiejch boł smarkaty, mamulka dali mi piyńć złociokow cobyh zrobioł sprawonki, a jo prziszło nazod do dom ze połnom tasiom; wuszt, kyjza, chlyb, marmelada ... a terozki, to co? ... wszandy zdradła, kamery

Chocia, chocia, kuknołech sie do mojih tam roztomajtych szkryflołow i zech ci wysznupoł, co piytnostego moja we piyńcdziesionym roku na fest zasztopowali downiyszy, jesce przedwojynny Związek Harcerstwa Polskiego i przemianowali to na OH, Organizacja Harcerska, kiero miała ci być łochronkom dło telkigo łoszkliwego ZMP. Dugo to niy zetrwało, bo już we piyńcdziesionym szostym mieli my nazod ZHP, kiere brało szimel ze anglickich skautow telkigo Roberta Stephensona Baden-Powella. Jo tyż ci przy tych harcerzykach (łoszkliwce godali: hajocikach, nalre to niy ta samo zorta) boł dobre pora lot i na łostatek miołech ci

gryfno „drużyna zuchow”. Niy byda sie sam asiół, nale bołech wtynczos
nojmodzszy „drużynowy we Polsce. Zetrwało pora lot i juzaś kozali dziecka
metlać we polityka i dołech sie z tym pokoj, bo jo rod miał dziecka, jejich uciecha,
jejich gracki i to co mieli rade na te nasze „zbiórki” do siedymnostki przilazować,
nale niy coby jejim kyjza ze filipa bajstlować. To już ci jes blank inkszo bojka i
możno kiej indzij wiyncyj ło tym byda godoł? A na isto jes ło czym!

A przy tym moju juzaś mi sie cosik gryfnego spomniało. Boł telki mondrok Miłosz
Kotarbiński (miał gynął dziewińćdziesiōnt lot kiej mu sie zemrziło), kiery niy
szkryfłoł za tela sztrofek, bo boł to malyrz i rysownik (a ku tymu łojciec Tadeusza
Kotarbińskiego, naszymy nojbarzij wywołanygo polskiego filozofa), kiery nale
telkie ci sztrofki tyż kiejsik boł naszkryfłoł:

W cichy wieczór, noc majową

Każdą nutkę dobrze zna...

W dal po rosie piosnka drga,

Zawsze nam na nowo

Serce słyszy każde słowo,

Koi duszę cisza ta.

Kciołech jesce dzisioj cosik ło tym napocznijńciu moja pedzieć, tela co mie już
terozki czasu jes ździebko za knap i można to rzykna ... na bezrok, eżli mi jesce we
tym radijoku dajom zwōł na te moje łozprawianie?

A terozki cosik blank ze inkszyj faski. Wyicie (boch już szkryfłoł) co mōmy we
„internycie” Krzinka Ślōnsko i Lauba Ślōnsko, i godom Wom co werci sie tam
wlyjżć. Roztomajcie tam szkryflajom, nale jes tyż jedyn nawiydzōny, kiery kajsik
we Helwetach miyszko. Naszkryfłoł ci boł tak (to ino ździebko, co sam wciepuja, a
szkryfłom gynął po naszymy, bo Łon tam za tela niy poradzi): „Pierōnie we jakim
kraju jo żyja? Coroz to barzij cuja sie sam cudzy. Coroz to mynij miarkuja
samtyjszych. Niy ma zocy dło inkszego cowieka. (...) A piykny to kraj choby ze
bojki ... Tak fest kciołbych sie sam cuć nikiem w doma.”

Toż do pierōna chōpie przikludź sie sam na Ślōnsk nazod, sam kaj i ludzie som
inksze i niy WAJEJ!!! Cheba, co tyż Ci sie i sam niy wszyjsko zdo, bo sie ze
żodnym niy poradysz być drużny a pewnikym i Ciebie zodyn niy poradzi
ściyrpieć. Nale, można to już jes to, co jo jes bodlawy i niy poradza telkigo gupigo
jamrowanio szczimać.

No, i to by boło na dzisioj a beroł nikiem we każdy pyndziałek

Ojgyn z Pniokow